

طوفان الاقصی؛ مقاومت در برابر کردارهای ظالمانه نظام بین الملل

فاطمه دانشور محمدزادگان

دانشجوی دکتری علوم سیاسی دانشگاه فردوسی

دانش روابط بین الملل پس از رویارویی با پیامدهای ناگوار جنگ جهانی اول و برای چاره‌اندیشی درباره مسائل و بحران‌های جهانی و مطالعه قواعد رفتاری دولت‌ها، پدیدار شد. از اهداف این دانش، درک مسائلی مانند جهانی شدن، امنیت بین الملل، مسائل زیست‌محیطی، حقوق بشر، امنیت انسانی، مداخله خارجی، گسترش سلاح‌های هسته‌ای، تروریسم و به‌طورکلی شناخت نظام بین الملل است. الگوهای تعامل میان واحدهای نظام بین الملل را فرایند نظام بین الملل می‌گویند و این الگوها می‌تواند ستیزشی، همکاری‌جویانه، رقابتی یا تلفیقی باشد. در این میان، جنگ‌ها به‌عنوان خشونت بارترین شکل تنش و ستیزش میان واحدهای نظام بین الملل، معرف بدترین وضعیت بشری است که امنیت انسانی را بیش از دیگر ابعاد امنیت تهدید می‌کند.

یکی از مسائل غم انگیز و دردناک اخیر که توجه بسیاری از مردم جهان را به خود جلب کرد، جنگ فلسطینی ها و اسرائیل است. جنگی که سال ها بر سرنادیده گرفتن حق موجودیت و استقلال فلسطین برقرار است. در این سال ها، فلسطینی ها همواره تدافعی عمل می کردند و در برابر حملات وحشیانه اسرائیلی ها، شهید، مجروح و اسیر می دادند اما در تاریخ ۱۵ مهرماه ۱۴۰۲ امسال، برابر با ۷ اکتبر ۲۰۲۳ رویکرد جدیدی از سوی فلسطینیان آغاز شد و آن ها توانستند در برابر این جنگ، مقاومتی تهاجمی از خود نشان دهند.

در عملیات طوفان الاقصی، گروه های مقاومت فلسطین در غزه، به شهرک های صهیونیست نشین نفوذ کردند و در یک حمله غافلگیرانه بی سابقه در تعطیلات بزرگ صهیونیست ها، ده ها شهرک نشین را به هلاکت رساندند و تعدادی دیگر را به اسارت بردند. این عملیات سطح بی سابقه ای از هماهنگی و برنامه ریزی استراتژیک، با تکنیک های پیشرفته در جنگ الکترونیک، عملیات روانی و تاکتیک های چریکی را به نمایش گذاشت.

اما چرا این جنگ و این مقاومت سال ها ادامه یافت؟ پاسخ این چرایی را فقط به ظلم و جنایت های اسرائیل نمی توان محدود ساخت. این جنگ پشتوانه ای ظالمانه دارد و عملیات طوفان الاقصی، مقاومت تهاجمی علیه کردارهای ظالمانه نظام بین الملل را نشان می دهد. کردارهای ظالمانه مثل نظاره گری جامعه جهانی و سازمان های بین المللی؛ کردار ظالمانه یعنی پدیده ای به نام حق وتو؛ کردار ظالمانه یعنی موضوعی تشریفاتی و مصلحتی به نام حقوق

بشر؛ کردار ظالمانه یعنی نقض قوانین جنگ و کردار ظالمانه یعنی جنگ روایت ها و رسانه برای تحریف واقعیت جنایت.

شرحی بر کردارهای ظالمانه در ماجرای فلسطین

۷۵ سال از تأسیس دولت نامشروع اسرائیل می گذرد. برخلاف اینکه سازمان ملل (در قطعنامه ۱۹۴) برحق بازگشت آوارگان فلسطینی به سرزمین مادری شان و پرداخت خسارت به آنها تأکید کرده بود نه تنها کاری از پیش برده نشد که حتی موجودیت اشغالگرین سرزمین ها از سوی عضودائم شورای امنیت سازمان ملل یعنی آمریکا به رسمیت شناخته شد و در سکوت و نظاره گری جامعه جهانی، این کشور، سفارت خود را به قدس به عنوان پایتخت کشور اسرائیل انتقال می دهد.

چه چیزی می تواند در برابر به رسمیت شناخته شدن فلسطین از سوی بسیاری از کشورها و در برابر درخواست بسیاری از کشورها برای پایان دادن به کشتار جنایت بار مردمی بی گناه، مانع ایجاد کند؟ آیا وتوی استقلال فلسطین و وتوی آتش بس در غزه، پدیده ای ظالمانه نیست؟ آمریکا همواره با استفاده از امتیاز حق وتو، مانع از به رسمیت شناختن فلسطین بوده است.

آمریکا در این سال ها هم موجودیت فلسطین و هم پایان کشتار بی رحمانه در فلسطین را وتو می کند؛ برای مثال، آمریکا قطعنامه پیشنهادی کشورهای عربی و فلسطینیان برای تعیین ضرب الاجل سه ساله ترک مناطق اشغال شده سرزمین های فلسطینیان توسط رژیم اسرائیل، در شورای امنیت سازمان ملل متحد را وتو کرد و تصویب این قطعنامه ها را سبب پیچیده تر شدن مسائل خاورمیانه اعلام کرده بود.

یعنی نادیده گرفتن حق دفاع مشروع مردم فلسطین در برابر اشغالگری و تجاوز.

در حملات اخیر و بمباران های کور مناطق مسکونی غزه که سبب کشتار بیش از هفت هزار انسان بی‌گناه از جمله زنان و کودکان شد، اجازه انتقال مجروحین از غزه به مصر و اجازه انتقال دارو داده نشد. همچنین دسترسی مردم به آب و غذا، سوخت و برق نیز قطع گردید. علاوه بر این ها تخریب زیرساخت ها و مناطق مسکونی، مساجد، اماکن بهداشتی و درمانی و آموزشی از جمله مواردی است که جنایت علیه بشریت و جنایت جنگی به شمار می آید.

جنایت جنگی، به معنای نقض قانون جنگ است و به اقداماتی مانند کشتار عمدی غیرنظامیان یا اسرای جنگی، شکنجه، گروگان‌گیری، تخریب غیرضروری

همچنین در حملات جنایت بار اخیر از سوی اسرائیل که منجر به صدور قطعنامه برزیل در شورای امنیت سازمان ملل برای آتش‌بس در غزه شد، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا درباره علت وتوی این قطعنامه از سوی آمریکا گفت: ما پیش‌نویس قطعنامه شورای امنیت را وتو کردیم؛ زیرا این قطعنامه حق اسرائیل برای دفاع از خود در برابر حملات تروریستی را به رسمیت نمی‌شناخت.

آیا شورای امنیت در موارد نقض حقوق بشر، مثل نادیده گرفتن حقوق فلسطینیان، باید حق وتورا بپذیرد؟ بی‌شک فلسطین یکی از مهم‌ترین مسائل حقوق بشری جهان معاصر است اما بی‌توجهی به آن در نظام بین‌الملل عادی سازی شده است. مسئله فلسطین

فرجام

فلسطین مسئله مربوط به جهان عربی نیست بلکه مسئله ای جهانی است و امروز به فضل الهی و به حرمت خون شهیدان فلسطین، چشمان عالم به تشخیص مرز حق و باطل در مسئله فلسطین بینا شده است. حل مسئله فلسطین وابسته به وجدان حق گرا و رهایی از محاسبات منفعت طلبانه است؛ چرا که اگر دیدن ظلم و نادیده گرفتن آن نفعی برای کشورها داشته باشد، ممکن است کشورهای منفعت طلب را وادار کند اصل قضیه را نادیده بگیرند و عینک توصیه به سازش در برابر ظلم پایدار اسرائیل را بزنند. فلسطین هرچند هنوز حقیقتی است که وتومی شود اما عملیات طوفان الاقصی مظلومیت آن را بیش از هر زمان دیگری در جهان فریاد زد.

برای حسن ختام بد نیست از کنت والتز، یکی از اندیشمندان روابط بین الملل نقل کنیم که می گفت: «در وضعیت آنارشی نظام بین الملل، برای اینکه کشورها به نحو قابل اطمینان در صلح باشند، باید تمامی کشورها به صورت یکپارچه و پایدار به کمال رسیده باشند». به نظر این یکپارچگی و این کمال در زمانه ای که هستیم و برخلاف وجود برخی جنایات ها، امکان پذیرتر شده است و حتی اگر تمام کشورها یکپارچه نشوند اما خون مظلومان، تمام ملت ها را (از جمله برخی مردم اسرائیلی) بر سر پایان دادن به ظلم و جنایت، یکپارچه می کند.

اموال غیرنظامی، تجاوز جنسی در جنگ و غارت گفته می شود. ارتکاب جنایت جنگی، سبب مسئولیت کیفری فردی برای رزمندگان و هر فردی در ساختار فرماندهی است که دستور هرگونه تلاش برای ارتکاب کشتار جمعی شامل نسل کشی و پاکسازی قومی و... را صادر کرده باشد.

همچنین اقداماتی مانند حمله عمدی به غیرنظامیان و اهداف غیرنظامی مانند شهرها، روستاها، مدارس، بیمارستان ها، بناهای تاریخی و هر مکانی که هدف نظامی محسوب نشود، مصداق جنایت جنگی است. اقدامات اخیر صهیونیسم، خلاف کنوانسیون بین المللی ژنو و مصداق بارز جنایات جنگی و نسل کشی و قتل عام زنان، کودکان و بیماران است.

در کنار تمامی این جنایات ها، کرداری ظالمانه تر برای تحریف واقعیت صورت می گیرد. رژیم صهیونیستی که همواره با استفاده از سانسور و رسانه ها، در پی سرپوش گذاشتن بر جنایات خود، تشدید اسلام هراسی و تلاش برای تضعیف جبهه مقاومت بوده است، با معرفی کردن حماس به عنوان شروع کننده جنگ، همراهی تعدادی از کشورهای غربی مثل آمریکا، انگلیس، کانادا، فرانسه، آلمان و ایتالیا را جلب کرده است و جنایات و کشتار کودکان و غیرنظامیان در غزه را «حق دفاع علیه تروریسم» معرفی کرده است. هرچند حملات اخیر رژیم صهیونیستی علیه غزه که نمایش آشکار ظلمی نابخشودنی است، برخی مردم اسرائیل را نیز دچار بدبینی و نفرت از دولت اسرائیل ساخته است و خشم آن ها را نسبت به جنایات های اسرائیل برانگیخته است.